

REGERINGEN

Regeringsbeslut

II:2

2014-04-24

S2014/3701/FST (delvis)

Socialdepartementet

Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att kartlägga samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen

Regeringens beslut

Regeringen beslutar att ge Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen i uppdrag att kartlägga och sammanställa exempel på välfungerande samverkansformer mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen avseende personer med ekonomiskt bistånd. I uppdraget ingår också att sprida kunskap om dessa samverkansformer till socialtjänsten och inom Arbetsförmedlingen.

Uppdraget ska ske i dialog med Sveriges Kommuner och Landsting samt med Utredningen om stöd och krav avseende arbetslösa personer som tar emot ekonomiskt bistånd (S 2014:08) (dir. 2014:39) samt andra relevanta aktörer.

Socialstyrelsen får för uppdragets genomförande använda 350 000 kronor under 2014. Kostnaderna ska belasta utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg, anslaget 4:7, Bidrag till utveckling av socialt arbete m.m. anslagsposten 4 Utvecklingsmedel.

Uppdraget ska redovisas till Regeringskansliet (Socialdepartementet och Arbetsmarknadsdepartementet) senast den 15 april 2015. Av redovisningen ska även framgå hur myndigheterna spridit information om exemplen på välfungerande samverkansformer. Redovisningen ska hänvisa till det diarienummer som detta beslut har.

Bakgrund

En person som är arbetslös och har behov av ekonomiskt bistånd kan behöva ha kontakt både med socialtjänsten och med Arbetsförmedling för att därmed få stöd att bli självförsörjande genom eget arbete. Socialnämnden har enligt praxis rätt att kräva av den biståndssökande att han eller hon står till arbetsmarknadens förfogande, vilket bl.a. innebär att

vara inskriven vid Arbetsförmedlingen och delta i verksamheter inom arbetsmarknadspolitiken. Socialnämnden har enligt 4 kap. 4 § socialtjänstlagen (2001:453), förkortad SoL, rätt att begära av den som uppstår försörjningsstöd under viss tid att delta i praktik eller annan kompetenshöjande verksamhet inom kommunens regi. Detta villkor gäller om individen inte har kunnat få någon annan lämplig arbetsmarknadspolitisk insats. Innan socialtjänsten fattar beslut kring en sådan anvisning ska samråd ske med Arbetsförmedlingen.

Vid ansökan om ekonomiskt bistånd har socialtjänsten rätt att begära in och kontrollera de uppgifter hos andra myndigheter som är nödvändiga för att kunna fatta beslut om rätt till ekonomiskt bistånd. Socialtjänsten har vidare enligt 3 kap. 5 § SoL en skyldighet att samverka med andra berörda myndigheter, framför allt med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och andra arbetsrehabiliterande organ för att samordna insatserna.

Arbetsförmedlingen ska särskilt samverka med Försäkringskassan, Arbetsmiljöverket och Socialstyrelsen i syfte att uppnå en effektivare användning av tillgängliga resurser inom rehabiliteringsområdet. Arbetsförmedlingen ska i samma syfte samverka med Försäkringskassan samt kommun och landsting enligt lagen (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Enligt 14 och 15 §§ förordningen (2007:1030) med instruktion för Arbetsförmedlingen ska Arbetsförmedlingen när det gäller unga med funktionshinder särskilt samverka med skolan för att underlätta övergången från skola till arbetsliv och med Försäkringskassan för att öka möjligheterna till egen försörjning genom arbete.

Av Socialstyrelsens öppna jämförelser (Socialstyrelsen Öppna jämförelser av ekonomiskt bistånd 2013) framgår att formaliserad samverkan mellan kommunen och Arbetsförmedlingen beträffande arbetslösa biståndsmottagare förekommer i relativt liten utsträckning. I endast 34 procent av landets kommuner fanns under 2012 en aktuell skriftlig överenskommelse med Arbetsförmedlingen.

I budgetpropositionen för 2014 (prop. 2013/14:1) anger regeringen att det finns ett behov av att säkerställa en god kommunikation mellan socialtjänst och Arbetsförmedling genom förbättrade rutiner för samverkan avseende arbetslösa med ekonomiskt bistånd. I propositionen framgår vidare att regeringen avser att ge ett gemensamt uppdrag till Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen om att ta fram modeller för samverkan mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen.

Närmare om uppdraget

Av Socialstyrelsens öppna jämförelser framgår att en formaliserad och strukturerad samverkan i form av en gemensam skriftlig överenskommelse för hur samarbetet ska genomföras kan minska risken för godtycke i samverkan. Rutiner är ett medel att stärka stabilitet, förutsägbarhet och kontinuitet. Rutiner som beskriver ansvarsfördelningen och ett bestämt tillvägagångssätt utgör ett stöd för handläggarna och kan öka förutsättningarna för en gemensam planering och ett enigt agerande.

Det finns ett behov av förbättrad strukturerad samverkan på individnivå mellan socialtjänsten och Arbetsförmedlingen avseende personer som ansöker om ekonomiskt bistånd. Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen bör därför gemensamt kartlägga och sammanställa välfungerande exempel på samverkansformer i ett urval kommuner, t.ex. i de kommuner som rapporterat att de har en formaliserad samverkan med Arbetsförmedlingen. Fokus ska vara samverkan på individnivå. Sammanställningen av välfungerande samverkansformer bör bygga på erfarenheter och bedömningar gjorda av kommunerna och Arbetsförmedlingen.

Samverkansformerna bör syfta till att underlätta valet av de insatser som den biståndssökande ska erbjudas. Samverkan ska också syfta till att underlätta socialtjänstens uppföljning av vilka insatser som ges inom Arbetsförmedlingen, för att på så sätt bedöma om insatserna kan behöva kompletteras med annat stöd inom ramen för socialtjänstens ansvarsområde. Samverkan ska vidare syfta till att bättre kontrollera att den som söker ekonomiskt bistånd står till arbetsmarknadens förfogande och är aktivt arbetssökande.

Det är av stor vikt att erfarenheterna av vilka former av samverkan som är välfungerande sprids till landets kommuner och till arbetsförmedlingarna lokalt. Därför ska Socialstyrelsen och Arbetsförmedlingen på lämpligt sätt sprida kunskap om dessa till kommunerna och inom Arbetsförmedlingen.

På regeringens vägnar

Maria Larsson

Karin Stillerud

Likalydande till

Arbetsförmedlingen

Kopia till

Statsrådsberedningen SAM
Finansdepartementet BA
Socialutskottet
Arbetsmarknadsutskottet
Sveriges Kommuner och Landsting